

Zitting 1977–1978

15 123 (R 1102)

Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Spanje inzake culturele en wetenschappelijke samenwerking; Madrid 27 februari 1978

Nr. 1

Ter griffies van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen 17 augustus 1978. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens een of beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk op 16 september 1978.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 3 augustus 1978

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, alsook naar het eerste lid van artikel 24 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij de Nederlandse en de Spaanse tekst over te leggen van de op 27 februari 1978 te Madrid tot stand gekomen Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Spanje inzake culturele en wetenschappelijke samenwerking (Trb. 1978, 73¹).

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneur van de Nederlandse Antillen is verzocht hogerge-noemde stukken op 17 augustus 1978 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen is van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
H. Wiegel

¹ Nedergelegd op de bibliotheek ter inzage van de leden

TOELICHTENDE NOTA

Algemeen

In de vervolgnota betreffende de Internationale Culturele Betrekkingen, die de Regering op 1 november 1976 aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft aangeboden (Kamerstuk 14 206, nr. 2), is aangegeven welke beleidsaccenten door haar bij de internationale culturele betrekkingen worden aangehouden. Daarbij is gesteld, dat het beleid op het gebied van de internationale culturele betrekkingen steeds in overeenstemming zal moeten zijn met het algemene buitenlandse beleid en dat, indien zich in dit laatste nieuwe ontwikkelingen voordoen, het nodig kan zijn dat in het eerste wijzigingen worden aangebracht. Om redenen van algemeen buitenlands beleid kan het gewenst zijn aan de culturele betrekkingen met een bepaalde regio of een bepaald land bijzondere aandacht te besteden.

Nu Spanje zijn plaats heeft hernomen onder de Europese democratische naties, is daarmee naar het oordeel van de Regering ook de weg geopend voor de totstandkoming van een culturele overeenkomst waaraan zowel van Spaanse als van Nederlandse zijde belang wordt toegekend als kader voor de contacten en uitwisselingen op cultureel en wetenschappelijk gebied tussen de beide landen. Op deze wijze kan immers voor Nederland de toegang tot en de samenwerking met een zo belangrijke cultuur als de Spaanse gemakkelijk worden.

Na overleg te Madrid in oktober 1977 tussen Nederlandse en Spaanse delegaties is overeenstemming bereikt over de tekst van de onderhavige overeenkomst, welke op 27 februari 1978 te Madrid werd ondertekend.

De overeenkomst

Aan de tekst van de overeenkomst liggen ten grondslag de doeleinden van het beleid op het gebied van de internationale culturele betrekkingen. Deze doeleinden zijn in de geciteerde vervolgnota in het licht van de nationaal en internationaal gegroeide praktijk, als volgt omschreven:

1. het ontwikkelen van onderwijs, wetenschap en cultuur in brede zin door middel van internationale contacten en door het scheppen en ontwikkelen van wegen en instrumenten die zulke contacten mogelijk maken;
2. het bekend maken in het buitenland van de eigen cultuur, en het verlenen van medewerking aan de presentatie van de cultuur van andere landen in het eigen land;
3. het ondersteunen van de algemene positie van het Koninkrijk in de wereld door bevordering van Nederlandse wetenschappelijke en culturele activiteiten in de verschillende landen;
4. het bevorderen van beter begrip en goede verstandhouding tussen mensen, groepen en volken.

Naast de bevordering van de contacten en samenwerking tussen instellingen van onderwijs en wetenschap in beide landen, de uitwisseling van *hoogleraren, onderzoekers en studenten, en de terbeschikkingstelling van beurzen* (artikelen I, II en III), is in artikel IV uitvoeriger ingegaan op het onderwijs van taal en cultuur van het ene in het andere land o.m. door het onderzoeken van de mogelijkheden nieuwe leerstoelen en lectoraten in te stellen, en het begunstigen, voor zover mogelijk, van de oprichting van culturele instituten in de meest brede zin des woords.

Artikel V geeft de mogelijkheid tot uitwisseling op onderwijsgebied op elk niveau, welke gezien de groeiende samenwerking op dit terrein binnen Europa, van belang moet worden geacht.

In artikel VI is een nieuw element aan de meer gebruikelijke artikelen van een dergelijke overeenkomst toegevoegd, te weten het vergemakkelijken van de toegang tot de eigen taal en cultuur voor onderdanen van elk van beide landen, die woonachtig zijn in het andere land. Dit is vooral van belang

voor het Spaanse onderwijs aan Spaanse kinderen in Nederland. Aangezien hier een uitgebreid terrein voor de culturele betrekkingen tussen beide landen ligt, waar beide overheden nauw samenwerken, is dit onderwijs in het kader van deze overeenkomst opgenomen.

In artikel VII is het streven naar de wederzijdse erkenning van getuigschriften, diploma's en universitaire titels vervat met het oog op een toeneming van de uitwisseling op onderwijsgebied.

Daarnaast is in artikel VIII aandacht geschonken aan het vraagstuk van de presentatie van het ene land in de geschiedenis- en aardrijkskundeboeken van het andere land, gezien het belang dat hieraan, o.a. vanwege de gemeenschappelijke historie van beide landen, moet worden gehecht.

Op cultureel gebied worden in een aantal artikelen mogelijkheden geopend uitwisseling te doen plaatsvinden en contacten te intensiveren. Hierbij is ernaar gestreefd de internationaal aanvaarde ruimere interpretatie van het brede spectrum van het begrip cultuur te doen doorwerken in de praktijk van het internationale culturele verkeer. Deze artikelen waarin deze samenwerking is vastgelegd, spreken voor zich zelf en behoeven derhalve geen toelichting.

Drie artikelen verdienen evenwel nog bijzondere aandacht. In het belang van een intensivering van de contacten tussen het Nederlandse en het Spaanse taalgebied is een speciaal artikel (XII) over het aanmoedigen van vertalingen en uitwisseling van informatie op dit gebied opgenomen.

Met het oog op de geschiedschrijving in beide landen zullen partijen elkaanders onderzoekers behulpzaam zijn bij het verkrijgen van toegang tot archiefmateriaal in het andere land, en de bevordering van uitwisseling van reproducties van dit materiaal (artikel XV).

Een artikel over de bevordering van de uitwisseling van ervaring en documentatie op het gebied van de permanente educatie (artikel XVII) is zodanig geredigeerd, dat de deelneming van onderdanen van het ene land aan programma's van permanente educatie en van beroepsonderwijs in het andere land zal worden begunstigd. Dit artikel is met name van belang voor de Spaanse werknemers hier te lande.

Krachtens artikel XXIV, eerste lid, van de overeenkomst zullen vertegenwoordigers van Nederland en Spanje in beginsel éénmaal per twee jaar bijeenkomen ten einde de uitvoering van de bepalingen van de overeenkomst te bespreken. In het tweede lid van dat artikel is een regeling opgenomen ten aanzien van het overleg tussen de autoriteiten van de Nederlandse Antillen en Spanje.

De overeenkomst zal op grond van artikel XXIII gelden voor het gehele Koninkrijk.

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
D. F. van der Mei

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
A. Pais

De Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk,
M. H. M. F. Gardeniers-Berendsen